

HILBERINKBOSCH
ARCHITECTEN

De Groene Loper Maastricht

313

De Groene Loper

In 2016 is de snelweg die de stad Maastricht doorsneed verplaatst naar een 2-laags tunnel. Als gevolg hiervan reist 80% van het verkeer sindsdien ondergronds en is de stad teruggegeven aan de bewoners en bezoekers. De tunnel zorgt voor een grote verlichting van het stedelijk verkeerssysteem en bevrijdt de stad van lawaai, stank en verkeersoverlast. In het stedenbouwkundig plan van West 8 is een groen park gesitueerd bovenop de tunnelroute. Herenhuizen en appartementsgebouwen worden aan weerszijden van het park geplaatst om het stedelijk weefsel te herstellen en het oostelijke en westelijke deel van de stad te verbinden. Het stedenbouwkundige plan en het daarbij behorende beeldkwaliteitsplan zijn, na een update in 2017, samengevoegd tot één geheel. Tijdens het ontwerpproces worden in tussentijdse workshops de lopende plannen van de verschillende architecten met de supervisors afgestemd. Het voortschrijdend inzicht kan een plaats krijgen. Naast het bewaken van de spelregels worden ook vrijheden voor het niet voorziene geschapen.

Samenwerking vijf architectenbureau's

Het stedenbouwkundige plan en het daarbij behorende beeldkwaliteitsplan zijn, na een update in 2017, samengevoegd tot één geheel. Tijdens het ontwerpproces worden in tussentijdse workshops de lopende plannen van de verschillende erbij betrokken architecten met de supervisors afgestemd. Het

voortschrijdend inzicht kan een plaats krijgen. Naast het bewaken van de spelregels worden ook vrijheden voor het niet voorziene geschapen. In gezamenlijke ontwerpsessies werkten de architectenbureaus BRINK + DAT + HBA + MWH + Mathieu Bruls nauw samen aan het creëren van een gevarieerd en solide architectonisch straatbeeld van stadswoningen en appartementsgebouwen aan weerszijden van de Groene Loper. Maquettes zijn gebruikt om straatgevels te vormen waarin ontwerpen reageerden op aangrenzende plannen maar hun eigen architectonische signatuur behielden. Gebouwen zijn beoordeeld in hun context en als onderdeel van het geheel.

Couleur locale

De bestaande 'couleur locale' van het gebied vormt het hoofdconcept voor de architectuur, waardoor verschillende ontwerpen deel uitmaken van dezelfde architectonische familie en zich visueel verhouden tot het omliggende stadsgebied. Deze 'couleur locale' verwijst naar de architectuur van de grote lanen van eind 19e eeuw van steden als Maastricht, Antwerpen en Aken: een rijke architectuur van metselwerk doorsneden door banden van lokale natuursteen, prominente kroonlijsten en verticale, verspringende geveldelen. Om een afwisselende en levendige schaal in de grote straatgevel te bereiken, zijn woonblokken samengesteld

tot kleinere ensembles, geaccentueerd door verschillende baksteenkleuren gekozen uit een subtiel kleurenpalet. In detail wordt de schaal van de blokken doorbroken door een korter ritme van raamopeningen, pilasters, erkers en entrees. De afwisseling prikkelt de passant die steeds meer tastbare details ontdekt, zoals bijzondere hekken, uitstekende stenen bij de scheiding van twee woningen en de armaturen boven voordeuren.

De architectuur van HILBERINKBOSCH

De architectuur van de nieuwe gebouwen, ontworpen door HILBERINKBOSCH, is geïnspireerd op de stadsvilla's aan de Maastrichtse singels en boulevards. Ook bakstenen fabrieken en pakhuizen die her en der in de stad het beeld bepalen zijn geanalyseerd waarbij specifieke elementen zijn geherinterpreteerd en opgenomen in de nieuwe architectuur. Hierdoor vormen de nieuw ontworpen panden, allen gekenmerkt door een rijke baksteen architectuur, locatie specifieke ontwerpen waarbij het verleden met het heden is vervlochten.

Zo is daar de stadsvilla, waarbij vier woningen één rijk gebouw ensemble vormen. Deze stadsvilla verkrijgt door royale erkers en de verspringende daklijn haar kenmerkende uitstraling die sterk refereert aan de oude panden van de singels en boulevards van de stad.

Projectmatig
38 woningen, 53 appartementen
Maastricht

Opdrachtgever:
Ballast Nedam

2017 - 2023

Team:	Annemarijken Hilberink, Geert Bosch, Jaap Janssen, Frenske Wijnen, Nijs de Vries, Jurre Mattheeuwe
Supervisie + plan:	West 8 Landschap en Stedenbouw, Fred Humblé
Fotografie:	René de Wit, Jeroen Musch (JM)

Schuin tegenover de bijzondere 'Onze Lieve Vrouw van Lourdeskerk' is een kloek appartementenblok ontworpen. Deze wordt gekenmerkt door een hoge plint, grote gevel puien en een veelheid aan gevelreliëf. Bijzonder zijn de balkons met niet alledaagse beton balustrades, verwijzend naar balustrades die reeds aanwezig zijn in de omgeving. Het geheel levert een stoer maar eveneens chique gebouw op die de *préséance* bezit om zich goed te kunnen verhouden tot de kerk.

De torenwoning staat gepositioneerd op de knik van twee straatgevels. Haar architectuur met een pergola kroonlijst op het dak maakt dat deze bijzondere stedenbouwkundig plek van veraf al zichtbaar is. Van dichtbij etaleert zich vervolgens een spel van getrapte volumes met een verticale gevelkarakteristiek.

Andere ontwerpen binnen het plan bezitten een specifieke *souterrain* met *bel-etage* typologie, kenmerkend voor de historische panden uit de omgeving. Deze typologie zorgt voor een rijk en divers straatbeeld omdat voordeuren niet alleen op straatniveau liggen maar soms ook op een hoger niveau, die van de *bel-etage*. Het niveauverschil tussen straat en achtertuin wordt in deze woningen opgelost.

Aan de noordelijke rand van de Groene Loper ligt een appartementenblok dat grotendeels gericht is op een groene binnentuin. Hier zorgt een gevel vullende pergola

met begroeiing voor een fraaie incorporatie van groen en architectuur. De woningen grenzend aan dit blok worden bekroond met ornamenten met vijfpuntige ster, een verwijzing naar het gemeentewapen van Maastricht.

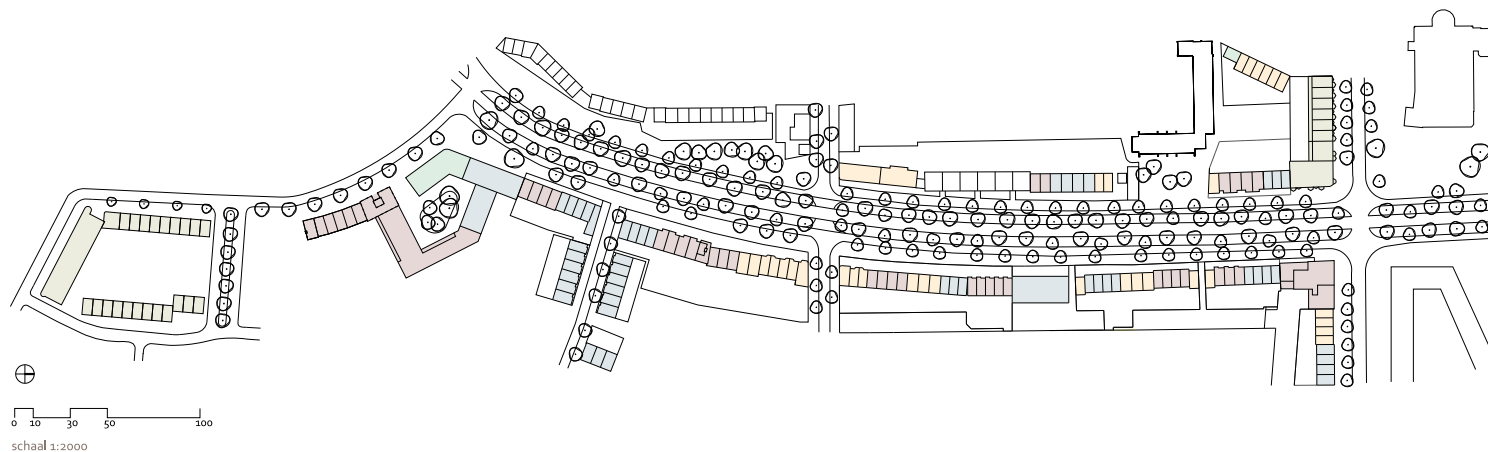
Het parklandschap

De tunnel zorgt voor een grote verlichting van het stedelijk verkeerssysteem en bevrijdt de stad van lawaai, stank en verkeersoverlast. Samen met het ontwerp voor de Groene Loper – een parklandschap van 2,3 kilometer van West 8 – geeft het project een belangrijke impuls aan de ontwikkeling van de stad en het welzijn van haar inwoners.

De Groene Loper verbindt niet alleen het oostelijk en westelijk deel van de stad, maar versterkt ook de verbinding tussen stad en platteland. Een fietsbrug verbindt de noordelijke landgoederen met de historische stad. Deze nieuwe verbindingen, samen met het groene karakter en de aanstaande woningbouwontwikkelingen, hebben van een stedelijke 'achterkant' een nieuw front gemaakt. Achterstandswijken worden populaire woonmilieus, versterken de sociale cohesie en nieuwe stedelijke ontwikkelingen. De ontwikkelingen langs 'De Groene Loper' hebben de unieke mogelijkheid om het samengaan van landschap, stedenbouw en de architectonische uitwerking in overeenstemming met elkaar te laten plaatsvinden. Dit is het kenmerk

van alle geslaagde buurten en stadsdelen uit het verleden, die in de loop der tijd steeds weer opnieuw gewaardeerd worden en hun goede sociale samenhang en waardeontwikkeling hebben behouden. Nu de bouwactiviteiten in het noordelijke deel gereed zijn, spreidt het levenslustige effect van de Loper zich uit over de wijk.

in gezamenlijke ontwerpssessies werkten vijf architectenbureaus nauw samen aan het creëren van een gevarieerd en solide architectonisch straatbeeld aan weerszijden van het Noordelijk deel van De Groene Loper

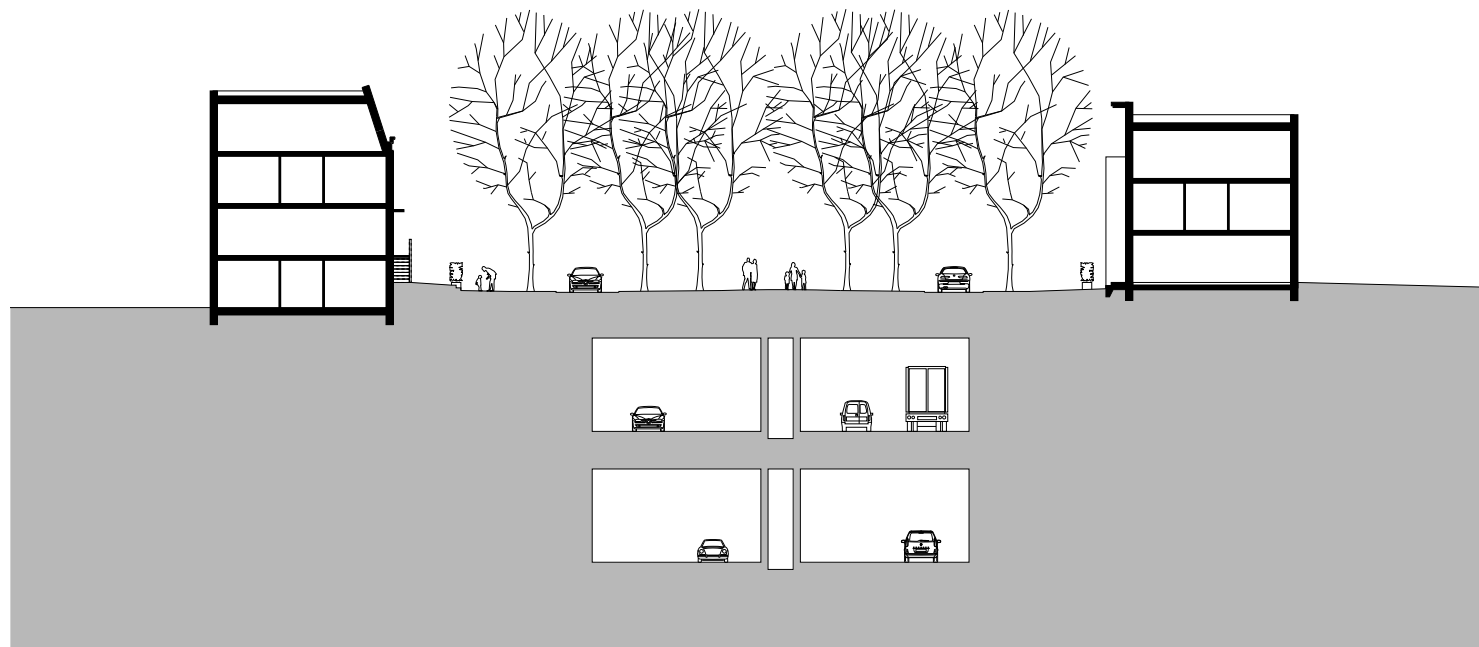
- Brink architect
- DAT architecten
- HILBERINKBOSCH architecten
- Martens Willems & Humblé architecten
- Mathieu Bruls architect

oude situatie met A2 dwars door Maastricht

nieuwe situatie, park op de A2

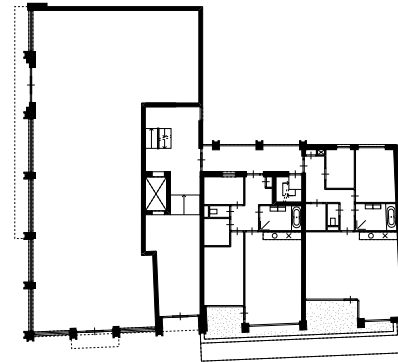
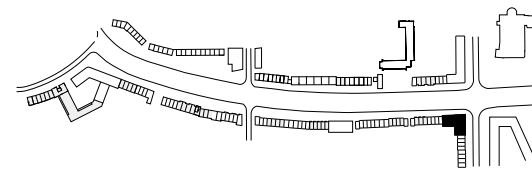
de verplaatsing van het A2 snelwegverkeer naar een 2-laags tunnel zorgt voor een grote verlichting van het stedelijk verkeerssysteem en bevrijdt de stad van lawaai, stank en verkeersoverlast (foto JM)

HILBERINKBOSCH architecten

appartementengebouw op de hoek Professor Cobbenhagenlaan en Groene Loper

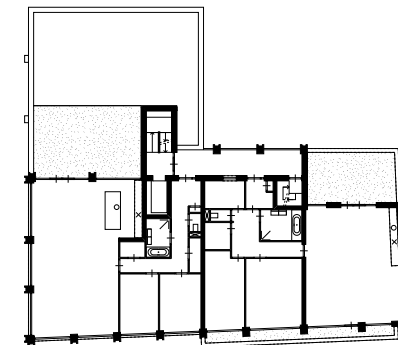
HILBERINKBOSCH architecten

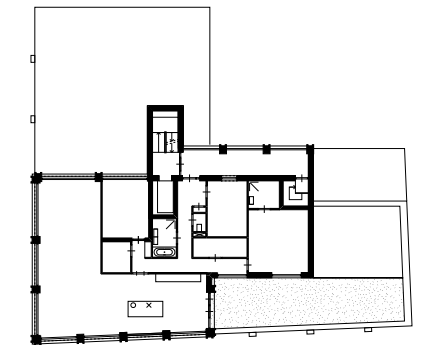
begane grond

1e & 2e verdieping

3e verdieping

4e verdieping

bijzondere betonnen elementen accentueren de gevelplastiek

in het hele plan vormen beukenhagen in betonnen bloembakken met trappen ertussen de afscheiding tussen voortuin en straat, een ontwerp van West 8

HILBERINKBOSCH architecten

stadswoningen met bel-etage (JM)

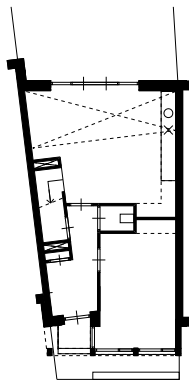
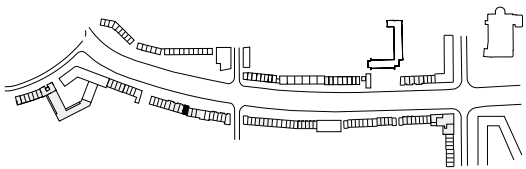

dynamische gevels met de voordeur bereikbaar via een bordes

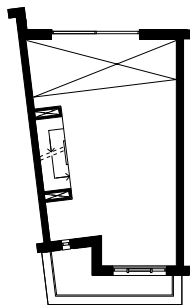
HILBERINKBOSCH architecten

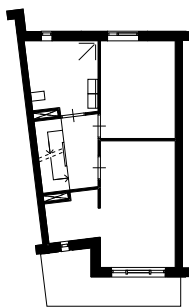
straatbeeld President Rooseveltlaan zuidwaarts met woningen van Atelier BRINK, 3 verschillende woningtypes van HILBERINKBOSCH, DAT (JM)

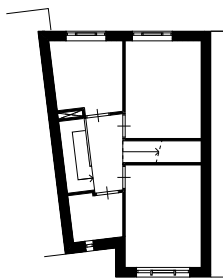
begane grond

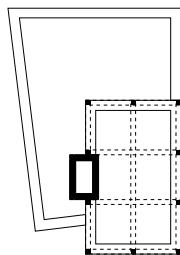
1e verdieping

2e verdieping

3e verdieping

dakterras

de knik in de gevel van de torenwoning accentueert de verdraaiing in de straatwand van de President Rooseveltlaan

HILBERINKBOSCH architecten

straatbeeld President Rooseveltlaan noordwaarts met opeenvolgend 2 verschillende woningtypes van HILBERINKBOSCH, 2 verschillende woningtypes van DAT, HILBERINKBOSCH, DAT, Mathieu Bruls

in de volumeopbouw van de torenwoning wordt de knik in de straatwand opgenomen, het accentueert de lange gevel

HILBERINKBOSCH architecten

torenwoning en stevige gouverneurswoning met 4 woningen

HILBERINKBOSCH architecten

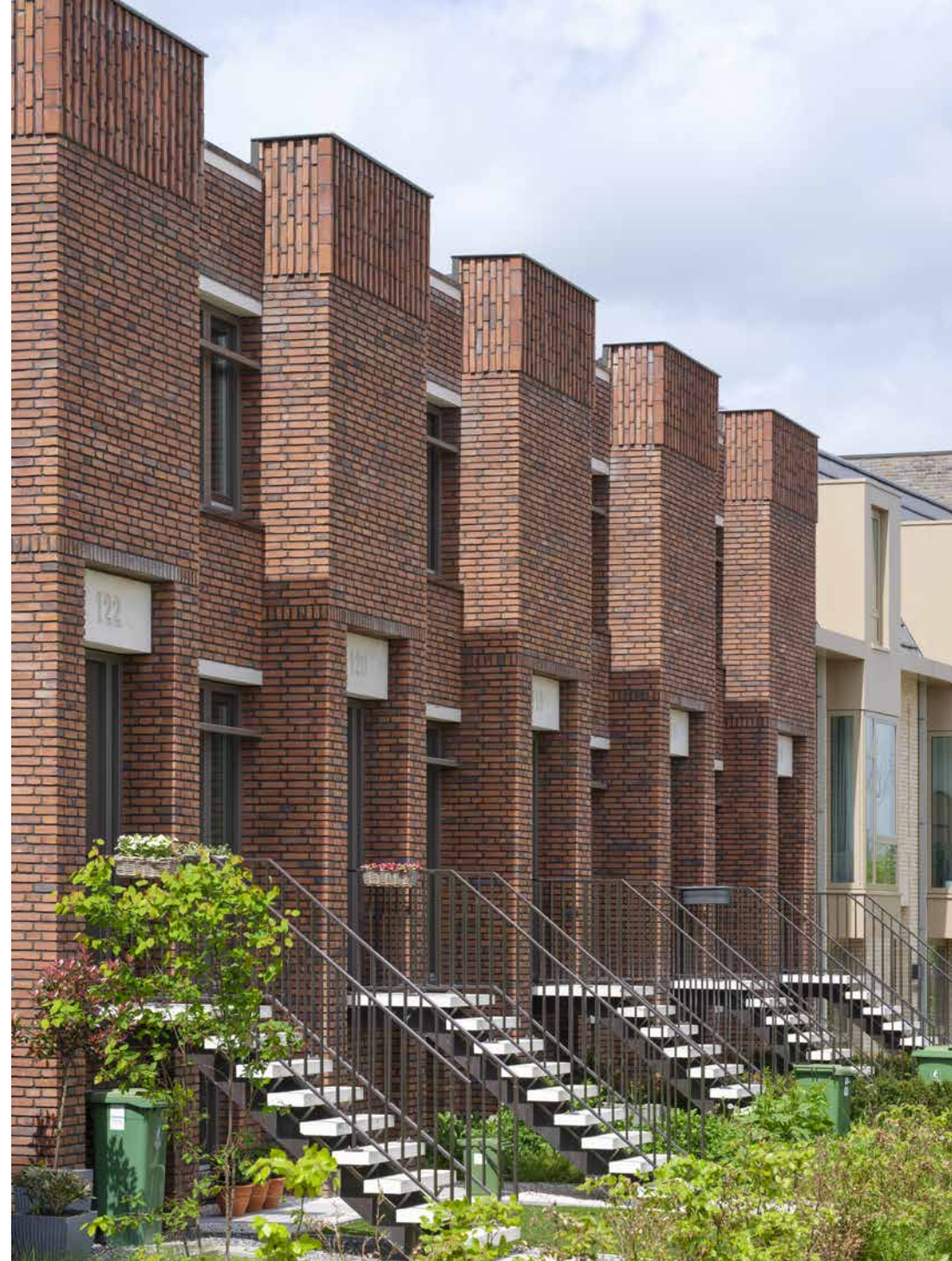
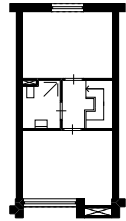
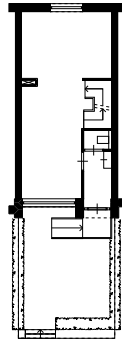
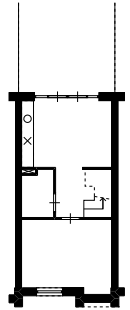
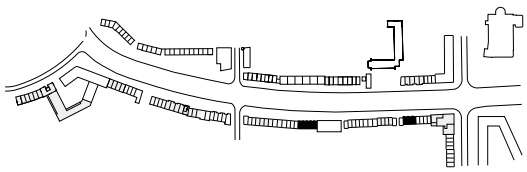
betonnen ornamenten verbijzonderen de entrees van de gouverneurswoning

HILBERINKBOSCH architecten

stadswoningen met bel-etage lossen het hoogteverschil tussen straat en achtertuin op

HILBERINKBOSCH architecten

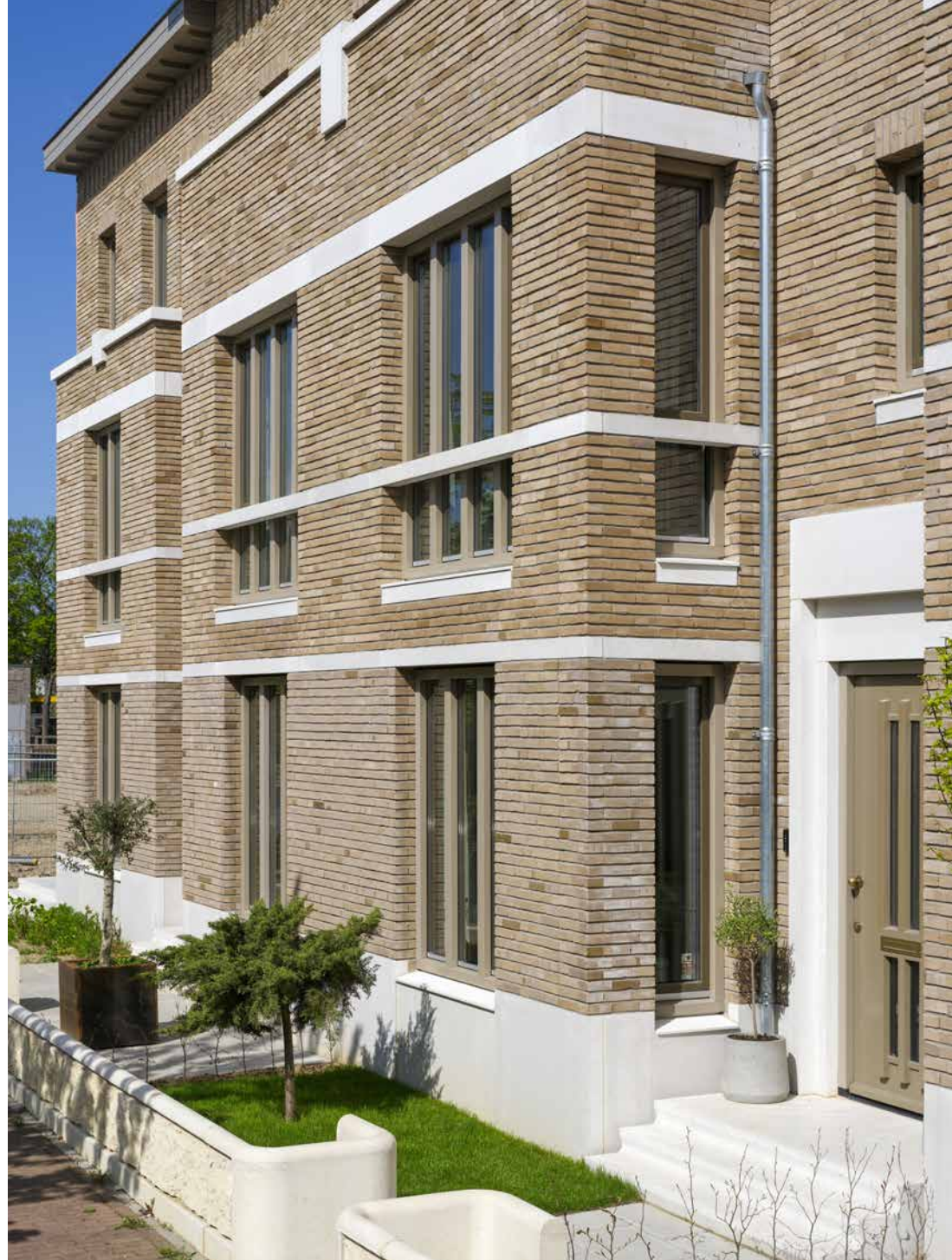
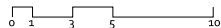
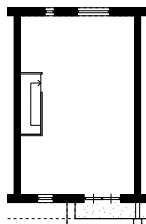
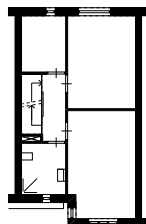
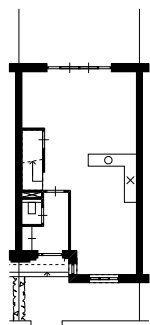
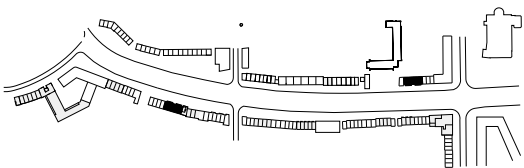
(JM)

HILBERINKBOSCH architecten

ze gouverneurswoning met 4 woningen aan de westkant van De Groene Loper

HILBERINKBOSCH architecten

de middenerker is bekroond met een balkon (JM)

HILBERINKBOSCH architecten

de bestaande 'couleur locale' van het gebied vormt het hoofdconcept voor de architectuur, waardoor verschillende ontwerpen deel uitmaken van dezelfde architectonische familie (JM)

HILBERINKBOSCH architecten

blok van 4 stadswoningen

HILBERINKBOSCH architecten

blok van 3 stadswoningen

HILBERINKBOSCH architecten

blok van 2 stadswoningen

HILBERINKBOSCH architecten

blok van 2 stadswoningen met plat dak (JM)

HILBERINKBOSCH architecten

blok van 3-laagse stadswoningen met plat dak (JM)

HILBERINKBOSCH architecten

het gebogen blok aan de Kolonel Millerstraat heeft uitzicht op het park bovenop de tunnelentree

koppeling van rijwoningen en appartementencomplex, Kolonel Millerstraat

HILBERINKBOSCH architecten

ornamenten met ster verwijzen naar het wapen van Maastricht

HILBERINKBOSCH architecten

voorgevel met entree van het appartementencomplex aan de Kolonel Millerstraat

HILBERINKBOSCH architecten

blauw hardsteen van de plint vouwt naar binnen en vormt een hoge entree van het appartementencomplex

HILBERINKBOSCH architecten

route naar de verhoogde groene binnenhof

HILBERINKBOSCH architecten

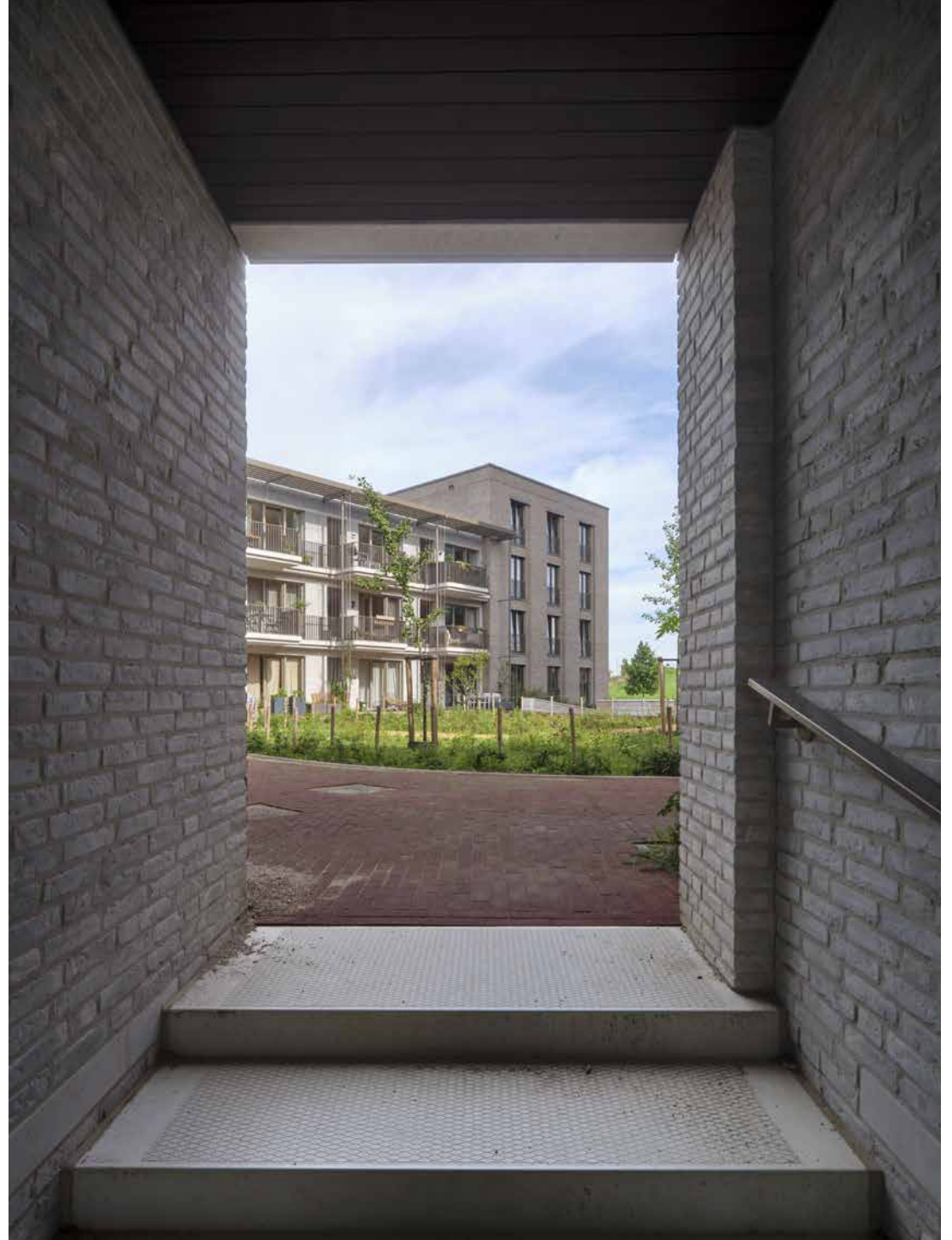
appartementen hebben het balkon in een open pergola structuur waartegen blauwe regen groeit, een fraaie incorporatie van groen en architectuur

HILBERINKBOSCH architecten

de pergola waar balkons zijn opgenomen vormt een zachte overgang tussen prive en openbaar

HILBERINKBOSCH architecten

doorgang vanuit het achtergebied naar de groene binnenruimte

HILBERINKBOSCH architecten

